

INCEST TRAUMA CENTAR - BEOGRAD

Adresa: Mačvanska 8

11000 Beograd, Republika Srbija

Tel./fax + 381 11 386 13 32

e-mail: itcentar@eunet.rs

website: www.incesttraumacentar.org.rs

EDUKATIVNI PROGRAM:

NASILJE ZASNOVANO NA RODNOJ PRIPADNOSTI IZ UGLA DECE I ODRASLIH OSOBA KOJI SU PREŽIVELI TRAUMU

(SPECIJALISTIČKI TRENING ZA POMAGAČICE I POMAGAČE RAZLIČITIH PROFILA)
- U JUNU 2016.: JEDNA TEMA OSNOVNOG I DVE TEME NAPREDNOG NIVOVA -

PROGRAM RADA

* Satnica: Svaki radni dan je u trajanju od 9 do 16 časova (pauze od 15 minuta u 10.30 i 15.00, glavna pauza od 12.30 do 13.30 časova).

Predstavljanje / upoznavanje trenerica i učesnica / učesnika edukativnog programa
Radne pretpostavke / pravila rada u toku izvođenja programa
Integracija grupe
Pravilo poverljivosti u radu sa žrtvama nasilja

Tema osnovnog nivoa: [SEKSUALNO ZLOSTAVLJANJE DECE / INCEST \(15-16. JUN 2016.\)](#)

Statistički podaci kod nas i u svetu

Terminologija

Dete koje je preživelo seksualno zlostavljanje / Odrasla osoba koja je seksualno zlostavljena u detinjstvu

Dinamika porodice u kojoj postoji incest

Znaci upozorenja

Proces seksualnog zlostavljanja deteta od strane poznate osobe (analiza šematskog prikaza)

Krug seksualnog zlostavljanja (analiza šematskog prikaza)

Efekti zlostavljanja

Obelodanjivanje zlostavljanja

Pojam intervencije: krizna intervencija, intervencija u kratkom i dugom roku

Osnove intervencije

Terapijska pitanja (kratak pregled)

Sistem / mreža podrške za klijentkinje / klijente i njihove porodice

(školstvo, zdravstvo, socijalni rad, policija, pravosudje, mediji, nevladine organizacije)

Zvanična procedura i praksa u centrima za socijalni rad, zdravstvenim i pravosudnim institucijama u slučajevima seksualnog zlostavljanja dece i odraslih osoba koje su preživele seksualno zlostavljanje u detinjstvu

Sudska praksa u slučajevima seksualnog zlostavljanja dece i odraslih osoba koje su preživele seksualno zlostavljanje u detinjstvu

-----
NIŽE U NASTAVKU: TEMAMA NAPREDNOG NIVOVA MOŽE SE PRISTUPITI PO ZAVRŠENIM DVEAMA TEMAMA OSNOVNOG NIVOVA KOJE SU NA REDOVNOM REPERTOARU NAŠEG TRENING CENTRA (1. Seksualno zlostavljanje dece / incest i 2. Nasilje u porodici).

Tema naprednog nivoa: RAD SA ZLOSTAVLJANOM DECOM - MODUL 1
(20-22. JUN 2016.)

Program je prožet praktičnim vežbama.

Vrednosti u radu

Set radnih hipoteza za psiho-socijalnu asistenciju deci koja su preživela nasilje

Predznanja neophodna za rad sa zlostavljanom decom? Oblasti:

- Nasilje nad decom i ženama (emocionalno, fizičko, seksualno)
- Različitosti
- Prethodna kultura komunikacije i međuagencijske saradnje
- Uspostavljanje i razvijanje službe protiv nasilja nad decom i ženama

Uobičajeni lični procesi pri usvajanju teme nasilja zasnovanog na rodnoj pripadnosti

Specifičnosti u radu na temama emocionalnog, fizičkog i seksualnog nasilja nad decom

Definisanje cilja rada sa detetom koje je preživelo traumu

Uloga osoba od podrške i predviđena ponuda za njih

Seksualno zlostavljanje dece / incest

Pripremite sebe za rad sa detetom koje je preživelo seksualno nasilje

- Uređenje radnog ambijenta
- Odevanje i ukupni izgled pomagačice / pomagača
- Profesionalnost pomagačice / pomagača
- Transfer i kontratransfer
- Timski rad
- Supervizija i intervizija
- Briga pomagačice / pomagača o sebi
- Značaj i mesto ličnog stila trener(ic)a

Uloga dečije terapeutkinje / terapeuta i uloga sudskog veštaka

Priprema deteta koje je preživelo seksualno nasilje za učešće u krivičnom postupku

Tehnike intervjuisanja deteta koje je preživelo seksualno nasilje

Korišćenje elemenata Play terapije

Roditelj / staratelj / osoba od podrške / institucije - sistem podrške za dete

Studije slučajeva i strategije pravilne intervencije

Specijalne intervencije

Priprema procesa evaluacije

Definisanje ponude usluga pomagačice / pomagača predviđene po završetku intervencije

Merenje efekata intervencije u kratkom i dugom roku

Tema naprednog nivoa: TEHNIKE INTERVJUISANJA ŽENA I MALOLETNIH LICA KOJA SU PREŽIVELE SEKSUALNO ZLOSTAVLJANJE I NASILJE U PORODICI - MODUL 1 (27-29 JUN 2016.)

Program je prožet praktičnim vežbama.

Uvod u oblast tehnika intervjuisanja adolescentkinja i žena koje su preživele rodno zasnovano nasilje: Opšte napomene

Razumevanje koncepta rada: tehnike intervjuisanja kao jedinstveni instrument u procesu oporavka za adolescentkinje i žene koje su preživele rodno zasnovano nasilje

- Dugoročni efekti zlostavljanja
- Učenje o dinamici situacije nasilja
- Faktori koji određuju ozbiljnost traume
- Proces oporavka

- Terapijska pitanja
- Pomagači(ce) kao role-modeli (uzori)

Seksualna trauma i politička odgovornost pomagač(ica):

- Predistorija žrtve zločina iz mržnje;
- Razumevanje mehanizama opresije: adolescentkinje i žene iz višestruko diskriminiranih društvenih grupa

Problemi u intervjuisanju osoba koje su preživjele seksualnu traumu

- Strah, rečnik, nelagodnost, razvojni nivo

Priprema intervjuja

- Prikupljanje informacija o predistoriji klijentkinje/klijenta i predistoriji nasilnih incidenata
- Izbor intervjuerke/a; politička odgovornost pomagač(ica) u kontekstu rodno zasnovanog nasilja;
- Izbor lokacije na kojoj se obavlja intervju, uspostavljanje bezbednog setinga
- Dobro vođenje beleški
- Započinjanje intervjuja
- Pomoć klijentkinji/klijentu da pruži informacije
- Razgovor o privatnosti
- Razgovor o bezbednosnim pravilima

Intervju: Cilj intervjuja

- Normalizacija osećanja vs. činjenice o nasilnom incidentu, hronologija, informacije neposrednog i posrednog karaktera
- Tehnike razgovora sa adolescentkinjama i ženama koje obelodanjuju i prijavljuju seksualno nasilje i za koje postoji sumnja da su izložene nasilju

Završni intervju i intervju po ugovorenom isteku vremena

- Praktične vežbe
- Role-play (igranje uloga prema scenarijima stvarnih slučajeva seksualnog nasilja na kojima su trenerice radile u okviru svog redovnog posla)
- Direktivna vs. nedirektivna pitanja; Sugestibilna vs. nesugestibilna pitanja;

Specifična pitanja u zavisnosti od vida preživljene traume: emocionalno, fizičko, seksualno nasilje

Specifična pitanja u odnosu pomagač(ica)-klijent(kinja)

- Emocionalne, psihološke i fizičke granice
  - Transfer i kontratransfer
  - Intervizija i supervizija
- Trenerice su i koautorke prve Nacionalne studije o društvenom problemu seksualnog zlostavljanja dece u Republici Srbije (2015©ITC) i Strategije u obrazovanju za sprečavanje seksualnog zlostavljanja dece u Republici Srbiji (2015©MPNTR RS):

Dr Ljiljana Bogavac, od 1994. godine radi sa seksualno zlostavljanom decom i članovima porodice / starateljima koji su od podrške detetu; Vodi naš tim za rad sa decom koja su preživela seksualno nasilje i na sudu u okviru krivičnog postupka zastupa profesionalno mišljenje Incest Trauma Centra - Beograd u svojstvu svedoka-eksperta.

Dušica Popadić, od 1994. godine radi sa adolescentima i odraslim osobama koje su preživele seksualno zlostavljanje u detinjstvu i odraslom dobu i osobama koje su im od podrške; Sertifikovana supervizorka i trenerica u oblasti zaštite dece (NSPCC, UK).

Program se izvodi mahom radioničarski. Radi se plenarno i u malim diskusionim grupama. Izlagački deo je prožet živom interakcijom učesnica / učesnika. **Praktične vežbe su sačinjene na osnovu slučajeva koje su trenerice vodile u toku proteklih godina.** Korišćenje video i audio zapisa.

KRAJ PROGRAMA

Jun 2016.